

Psicologia de la Memòria
AC3 - Processos de la Memòria
Entrega 21/11/08

- INTRODUCCIÓ I APUNTS
 - PRESENTACIÓ PAC 3
 - CORRECCIÓ PAC3 (Consultor: Carmen Mas)
-

INTRODUCCIÓ I APUNTS:

NOTES SOBRE LA PRESENTACIÓ DE LA PAC 3 (missatge de la Consultora)

Com ja heu vist la majoria, teniu penjada la PAC 3. Com també haureu vist, en aquesta PAC hem augmentat una miqueta el grau d'exigència (no massa, però un poquet), per això, com veim al fòrum, han surgit dubtes.

He repassat els dubtes i tots giren entorn al mateix tema: com organitzar el resultats.

Imaginau que sou els qui estau fent aquest estudi. Heu arribat a un primer moment d'obtenció de resultats: teniu les dades que apareixen a l'apartat nombre d'encerts en les tasques (pp. 3 i 4). Quina és la primera passa?

Calcular els resultats definitius (nombre d'encerts): això és el que us explicam al mig de la p.4 allà on diu resultats. Per evitar possibles confusions, us he de dir que hi hem detectat una petita errada a l'exemple. Si us hi fixau, la mitjana d'encert final és $26.7 - 9.8 = 16.9$ (i no 16.1 com posa a l'enunciat).

Per tant,

1- Calcular les mitjanes d'encerts finals.

2- Organitzar els resultats per poder analitzar-los, és a dir, poder calcular a on hi ha diferències significatives.

L'enunciat diu que la diferència entre dues puntuacions serà significativa si supera el 4% d'encerts (en percentatge, no en nombre d'encerts). Per tant, això ens duu a la necessitat de fer un nou càlcul: el percentatge.

3- L'organització dels resultats és important per poder fer l'anàlisi vosaltres, però després heu d'anar una passa més enllà. Heu de redactar l'apartat resultats com si es tractàs d'un informe científic. Per tant, l'objectiu es poder compartir els vostres resultats amb la resta de la comunitat científica, la qual cosa implica que els heu de presentar d'una manera senzilla i entenedora (per això el tema del recolzament visual amb taules i gràfiques que després es comenten al text).

NOTES SOBRE LA PRESENTACIÓ DE LA PAC 3 (missatge de la Consultora)

Una recomanació que pot ser d'utilitat és la següent: fixau-vos si a les distintes taules estau representant informació que resulti redundat o que, potser, sigui una dada molt concreta que queda expressada ja a una altra taula més general (i per tant la podeu explicar al redactat del text a partir del comentari de la taula o gràfic més general).

[...]

Pensau sempre quines són les xifres que us donen informació de cara als vostres objectius.

És a dir, la decisió de presentar unes dades més desglossades o menys l'heu de prendre vosaltres en funció, entre altres coses, del que aporten al qui llegeix l'estudi (és a dir, la comunitat científica i, com no, en primer lloc, els experts que revisaran el treball que enviam a la revista).

El més important és organitzar bé les dades, el que llegeixi l'article no s'ha de trobar perdut en un munt de taules i gràfics indesxifrables.

PRESENTACIÓ PAC 3: PROCESSOS DE LA MEMÒRIA**Presentació**

En aquesta activitat treballarem els continguts del mòdul 4 (Processos de la Memòria) i part del mòdul 6 (Optimització de la memòria: sistemes mnemotècnics) a partir dels resultats d'un experiment.

Amb aquesta activitat pretenem que aprengueu a redactar dos apartats d'un informe científic: en concret, el de Resultats i Discussió. Que sapigueu interpretar resultats d'experiments sobre la memòria a partir de valors numèrics i, davant d'aquestes evidències empíriques, sapigueu argumentar, de manera raonada, el per què d'aquests resultats. Que apliqueu els coneixements teòrics sobre els processos de la memòria, a fi que compregueu que de vegades les evidències científiques poden recolzar o, en altres, arribar a qüestionar determinats models teòrics.

Enunciat de la PAC**Títol:**

Efectes del tipus de processament durant la codificació en proves de memòria implícita i de memòria explícita.

Objectiu:

L'objectiu principal de l'experiment és comparar els efectes de diferents tipus de processament en dues proves, una de memòria implícita (completar inicis de paraules) i una altra de memòria explícita (record amb claus).

Participants:

Dades d'una mostra de 120 persones, estudiants universitaris d'edats compreses entre els 18 i 25 anys, dividits aleatòriament en 5 grups de 24 estudiants cada un.

Les diferents situacions experimentals segons els grups eren les següents:

- Grup 1) Aprenentatge intencional i recuperació per mitjà de priming (completar paraules)
- Grup 2) Aprenentatge incidental semàntic i recuperació per mitjà de priming (completar paraules)
- Grup 3) Aprenentatge incidental estructural i recuperació per mitjà de priming (completar paraules)
- Grup 4) Aprenentatge intencional i recuperació per mitjà de record amb claus.
- Grup 5) Aprenentatge intencional amb visualització i recuperació per mitjà de record amb claus.

Material:

96 noms comuns corresponents a paraules trisíl·labes, de freqüència mitjana-baixa, d'entre 6 i 9 lletres, fàcils de visualitzar, (p.e. maleta) dividits de la manera següent: 48 paraules-diana i 48 paraules distractores. Els grups de les tres primeres lletres de les 96 paraules eren tots diferents. Les llistes de paraules-diana i distractores estaven subjectes a rotació de manera que al final de l'experiment dins del mateix grup de participants cada paraula havia estat utilitzada el mateix nombre de vegades com a paraula-diana o com a paraula-distractora.

Breu resum del procediment utilitzat:**FASE DE CODIFICACIÓ:**

Es presentaven a través de la pantalla de l'ordinador 48 paraules en lletra minúscula (p.e. gacela) a una velocitat d'una cada 7 segons. Abans de l'aparició de cada paraula s'escoltava un avís sonor. Les instruccions durant la codificació eren les següents, segons cada condició experimental:

- Aprenentatge intencional: "Intenti memoritzar cada una de les paraules que li van a ser presentades ja que posteriorment haurà de recordar-les".
- Aprenentatge intencional amb visualització: "Intenti memoritzar cada una de les paraules que li van a ser presentades ja que posteriorment haurà de recordar-les. Per a això li demanem que quan acabi de llegir la paraula tanqui els ulls i intenti visualitzar el seu significat".
- Aprenentatge incidental semàntic: "Llegeixi la paraula que apareix en la pantalla i avalui de l'1 al 5, polsant en el teclat numèric, si aquesta paraula li resulta molt agradable (5) o molt desagradable (1)".
- Aprenentatge incidental estructural: "Llegeixi la paraula que apareix en la pantalla i respongui, polsant en el teclat numèric, totes les línies verticals que superen el cos principal de les lletres per la part superior o per la part inferior (per exemple, maleta = 2)".

TASCA DISTRACTORA:

Acabada la fase de codificació els participants disposaven de 5 minuts per a escriure en un full de paper el màxim nombre de països del món amb les seves capitals (p.e. Itàlia - Roma).

FASE DE RECUPERACIÓ:

Després de la tasca distractora tenia lloc la tasca de recuperació o prova de memòria que podia ser una de les dos següents, depenent de cada grup experimental:

a) Priming (tasca de completar inicis de paraules, no-intencional):

S'oferia als participants un full de paper on es presentaven les tres primeres lletres (p.e. mal-) de cada una de les 48 paraules utilitzades en la codificació i de les 48 paraules distractoras (nopresentades) convenientment barrejades i se'ls demanava que intentessin completar cada trigramma (p.e. mal-) amb la primera paraula coneguda que se'ls passés pel cap.

b) Record amb claus (tasca de completar inicis de paraules, intencional):

S'utilitzava el mateix full que en la tasca de priming però en aquest cas es demanava als participants que completessin la paraula per tal de formar alguna de les paraules que havien aparegut durant la fase de codificació i que deixessin de completar aquelles que no havien aparegut.

NOMBRE D'ENCERTS EN LES TASQUES:

A continuació es presenten les mitjanes aritmètiques del nombre d'encerts per a cada un dels grups ja sigui de la llista presentada durant la codificació o de la llista no presentada. El nombre màxim d'encerts per a cada llista és de 48.

GRUP 1) Aprenentatge intencional i recuperació per mitjà de priming (completar paraules):

- Llista paraules presentades: 26.7
- Llista paraules no-presentades: 09.8

GRUP 2) Aprenentatge incidental semàntic i recuperació per mitjà de priming (completar paraules):

- Llista paraules presentades: 25.8
- Llista paraules no-presentades: 09.6

GRUP 3) Aprenentatge incidental estructural i recuperació per mitjà de priming (completar paraules):

- Llista paraules presentades: 22.3
- Llista paraules no-presentades: 09.7

GRUP 4) Aprenentatge intencional i recuperació per mitjà de record amb claus:

- Llista paraules presentades: 35.5
- Llista paraules no-presentades: 02.2

GRUP 5) Aprenentatge intencional amb visualització i recuperació per mitjà de record amb claus:

- Llista paraules presentades: 38.9
- Llista paraules no-presentades: 02.4

RESULTATS:

En les proves de priming el nombre d'encerts de paraules no-presentades correspon a la possibilitat que una paraula aparegui de forma espontània sense haver estat codificada anteriorment. En el cas de les proves de record amb claus el nombre d'encerts de paraules nopresentades correspon a les falses alarmes en el record (o Falsos Positius). Per tant, en ambdós casos, per a obtenir els resultats definitius de cada un dels grups caldrà restar el nombre d'encerts de la llista de paraules presentades menys el nombre d'encerts de la llista de paraules no-presentades. Per exemple, la mitjana d'encert final del grup 1 és de 16.1 ($26.7 - 9.8 = 16.1$)

TREBALL A REALITZAR:

Elaborar els apartats de **Resultats** i de **Discussió** d'un informe científic (4 a 5 pàgines en total com a màxim).

En l'apartat de **Resultats** haureu d'explicar els diferents valors numèrics i les diferències entre ells amb l'ajuda de Taules i/o Gràfics. És a dir, aquest apartat té un format discursiu (text) on es comenten valors numèrics que es troben en taules presents de manera intercalada en el text. Per tant, el text ha de fer referència a les Taules de resultats (Taula 1, Taula 2, etc). Per a una millor interpretació dels resultats (i exclusivament a l'efecte d'aquest treball, ja que és totalment incorrecte fer-ho) considerarem que la diferència entre dues puntuacions serà significativa si supera el 4 % d'encerts (en percentatge, no en nombre d'encerts). Evidentment, això que fem seria totalment incorrecte estadísticament, però ho fem només i exclusivament amb l'objectiu de simplificar-vos el treball d'interpretació dels resultats.

En la **Discussió** reflexionem sobre els resultats obtinguts i intentem donar-los un significat des del punt de vista del funcionament de la memòria.

En conseqüència, caldrà reflexionar sobre les diferents teories que poden donar compte dels resultats. Podreu parlar de les diferències entre aprenentatge intencional i aprenentatge incidental, de la hipòtesi dels nivells de processament, de les hipòtesis alternatives als nivells de processament, transferència apropiada del processament, diferències entre record i reconeixement, diferències entre recuperació implícita i explícita, teoria de la generació - reconeixement o especificitat de la codificació, així com de l'ús d'estratègies de memòria (mnemotècnies) durant la codificació, en funció de si creieu que són útils per a interpretar els resultats o no. També podreu comentar la dificultat de recordar les paraules des del punt de vista d'alguna de les teories sobre l'oblit (inclòs el punt de vista de Schacter).

En l'apartat de **Discussió** també es poden tractar o criticar qüestions metodològiques sobre aquest experiment, formular alguna nova proposta d'investigació, si és el cas, i indicar la transcendència dels resultats en situacions de la vida quotidiana.

En general, les preguntes que ens farem en la **Discussió** són: s'ajusten aquests resultats a les teories sobre la memòria humana? Què ens indiquen sobre el funcionament de la memòria en la nostra vida diària?

Materials

Per a la realització d'aquesta PAC és necessari consultar el material del mòdul 4 de l'assignatura (Processos de la memòria), inclòs el material sobre el punt de vista de Schacter (en la GES4) i l'apartat "Optimització de la memòria: sistemes mnemotècnics" del mòdul 6. També us adjuntem unes breus orientacions sobre com realitzar un informe científic; en aquest sentit, també us aconsellem la referència: Sáiz, D., Sáiz, M. i Baqués, J. (1996). *Psicología de la memoria. Manual de Practicas*. Barcelona: Avesta (capítol 1).

Criteris d'Avaluació

- Es valorarà que la presentació de l'activitat s'ajusti a l'estructura i el contingut adient dels dos apartats d'un informe científic (Resultats i Discussió).
- Es valorarà el ser capaç d'aplicar els coneixements teòrics (hipòtesis, principis, models...) a una situació empírica concreta (experiment).
- Es valorarà la capacitat per donar arguments de manera raonada.
- Es valorarà la capacitat crítica.

Format d'entrega

Extensió: 4 a 5 fulls.

Format: l'activitat ha de presentar-se en un document en format .doc, .pdf o .rtf (si s'utilitza el Word 2007 us recomanem guardar el fitxer en format .rtf o .pdf per tal d'evitar incompatibilitats de lectura). Grandària de lletra de 12 cpi.

No s'ha de fer una portada o inserir imatges a fi de no crear fitxers massa grans.

Poseu el vostre nom al principi del treball.

El nom del fitxer anirà bé en el format següent: Cognom_NomPAC3.doc

Data d'entrega

El termini d'entrega d'aquesta PAC finalitza el dia 21 de novembre.

CORRECCIÓ PAC3 (Consultor: Carmen Mas):